

**OPIS PROGRAMU KSZTAŁCENIA
W SZKOLE DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU KAZIMIERZA WIELKIEGO**

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Metodologia badań naukowych
Typ zajęć	przedmiot specjalistyczny
Dziedzina nauki	nauki humanistyczne
Dyscyplina nauki	historia
Rok akademicki	2023/2024
Tytuł /stopień naukowy Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot	dr hab. Dariusz Spychała, prof. uczelni
Liczba godzin dydaktycznych	30
Forma zajęć dydaktycznych	wykład
Rygor zaliczenia	egzamin
Język wykładowy	polski
Ramowe efekty uczenia się (8 PRK)	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla danej dyscypliny naukowej lub artystycznej (SD-W1) • zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie (SD-W2) • zna i rozumie metodologię badań naukowych (SD-W3)
SZCZEGÓŁOWY OPIS ZAJĘĆ	
Szczegółowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Doktorant (ka) poznaje zasady myślenia naukowego w poszczególnych dziedzinach nauki, ze szczególnym uwzględnieniem nauk humanistycznych, a przede wszystkim historii. Potrafi pod kierunkiem pracownika naukowego pisać samodzielnie prace z aparatem naukowym i prowadzić kwerendę źródłową i naukową. Opanowuje umiejętność wyboru odpowiedniego tematu przyszłej pracy naukowej, zgodnie z przyswojoną wiedzą na temat zasobów źródłowych danej dziedziny, czy literatury naukowej zarówno tej klasycznej jak i nowożytnej. Zna historię metodologii różnych dyscyplin naukowych, a szczególnie historii.	Zaliczenie ustne sprawdzające zakres opanowania materiału przez studentów treści wykładów. Uczestnictwo w wykładach. Egzamin ustny potwierdzający osiągnięcie efektów kształcenia.
TREŚCI PROGRAMOWE REALIZOWANE PODCZAS ZAJĘĆ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Co to jest nauka i jaki jest cel badań naukowych na przykładach historycznych. 2. Nauka humanistyczna i metody badań w tej dziedzinie od starożytności do współczesności. 3. Czym jest metodologia historii i jej rozwój w Polsce i na świecie. 4. Historiografia i jej znaczenie w starożytności. 5. Badania nad historią w średniowieczu i w okresie odrodzenia. 6. Przemiany w rozumieniu historii i metodologii naukowej w różnych cywilizacjach. 7. Historiografia europejska w XVII i XVIII wieku, między religią a naukowością. 8. Historiografia narodów słowiańskich w XVIII wieku. 	

9. Historiografia i metodologie innych nauk humanistycznych w państwach zachodnioeuropejskich w XVIII w.
10. Wpływ polityki i religii na metodologie naukowe od XVIII do XIX wieku.
11. Historiografia pozytywistyczna, marksistowska, liberalna na przełomie XIX i XX wieku.
12. Współczesne nurty w badaniach naukowych.
13. Czy jest możliwa bezstronna praca naukowa”.
14. Znaczenie filologii w krytyce źródła historycznego
15. Cechy dobrej pracy historycznej.

Metody dydaktyczne i techniki kształcenia	Wykład, rozmowa dydaktyczna; dyskusja
Kryteria oceniania	Uczęszczanie na zajęcia, systematyczność, rzetelność, umiejętność pracy samodzielnej ze źródłem w różnych językach.
Forma i warunki zaliczenia (forma weryfikacji efektów uczenia się)	Egzamin ustny
Literatura	<p>R. Bod., Historia humanistyki, Zapomniane nauki, tłum. R. Pucek, Warszawa 2013.</p> <p>J. Serczyk, 25 wieków historii. Historycy i ich dzieła, Toruń 1994.d</p> <p>J. Topolski, Metodologia historii, Warszawa 1968.</p> <p>J. Topolski (red.), Świadomość historyczna Polaków. Problemy i metody badawcze, Łódź 1981.</p> <p>J. Zieliński, Metodologia pracy naukowej, Warszawa 2012.</p> <p><u>Literatura uzupełniająca:</u></p> <p>J. Assmann, Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych, tłum. R. Traba, Warszawa 2008.</p> <p>Hadot P., Czym jest filozofia starożytna, tłum. P. Domański, Warszawa 2018.</p> <p>M. Lurker, Przesłanie symboli w mitach, kulturach i religiach, tłum. R. Wojnakowski, Warszawa 2011.</p> <p>L. D. Reynolds, N. G. Wilson, Skrybowie i uczeni. O tym, w jaki sposób antyczne teksty przetrwały do naszych czasów, tłum. P. Majewski, Warszawa 2008.</p> <p>D. R. Olson, Papierowy świat. Pojęciowe i poznawcze implikacje czytania i pisanie, tłum. M. Rakoczy, Warszawa 2010.</p>